

Jacek Wrzeński

Plener i wystawa: "Polonia Maior - wyobraźnia przeszłości". Dziekanowice 94

Studia Lednickie 4, 471-472

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

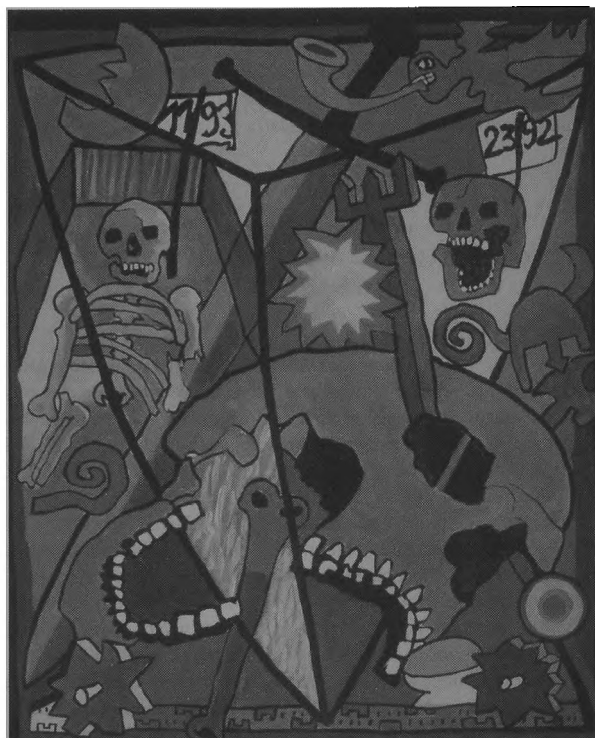
**PLENER I WYSTAWA:
POLONIA MAIOR — WYOBRAŻNIA PRZESZŁOŚCI.
DZIEKANOWICE 94.**

W 1989 roku Ostrów Lednicki przez kilka miesięcy był miejscem pracy Tadeusza Sobkowiaka z poznańskiego środowiska artystycznego. Powstałe na wyspie obrazy złożyły się na aranżację — Świątynia zielonego kamienia — zainscenizowaną na lednickim podgrodzium. W roku następnym na wyspie przebywał Piotr C. Kowalski. W wyniku tego pobytu i pod wpływem doznanych przeżyć powstał cykl obrazów, prezentowany na wyspie jesienią 1990 roku, Cztery strony świata.

Myślą przewodnią inicjatora obu pokazów Mieczysława Nadolskiego było podjęcie próby wykreowania Ostrowa Lednickiego jako miejsca niekonwencjonalnych prezentacji sztuki współczesnej. Przedstawiciele Nowej Sztuki, pojawiający się na wyspie, podjęli próbę świadomego dyskursu artystycznego z potencjałem historyczno-kulturowym zawartym w tak niezwykłym miejscu jakim jest wyspa lednicka związana z początkami naszej państwowości. Należy się w pełni zgodzić z M. Nadolskim, iż działania tego rodzaju stwarzają niepowtarzalną szansę przełamania tradycyjnych technik muzealnych i wystawienniczych. Są bowiem bezprecedensowym przykładem budowania pomostów pomiędzy historyczną tradycją, a współczesnością wyrażoną przez współczesne środki wypowiedzi artystycznej.

Po kilkuletniej przerwie w dniach od 6 do 16 sierpnia 1994 roku nad Lednicą ponownie pojawili się artyści plastycy. Tym razem w plenerze zorganizowanym z inicjatywy Towarzystwa Szlaku Piastowskiego wzięli udział: Katarzyna Zygadlewicz, Tomasz Akusz, Tadeusz Sobkowiak, Jacek Strzódka. Konsekwencją bezpośredniego kontaktu z przeszłością — piastowską architekturą Lednicy, odkrywanymi grobami szkieletowymi na badanym cmentarzysku w Dziekanowicach, ukształtowanym w wyniku kilkutyścioletniej działalności człowieka Wielkopolskim krajobrazem było powstanie 21 obrazów. Wszystkie one są indywidualnym odbiorem naszej historii, a dzięki artystycznej wyobraźni przeszłości ukazują świat miniony. Emanuje z nich radość twórczenia i fascynacja miejscem połączona z głęboką refleksją nad historią, tajemniczością i duchowością miejsca gdzie powstały. Trudno w tych obrazach widzieć jedynie proste odwzorowanie pejzażu z tkwiącymi w nim zabytkami. Trudno też zobaczyć proste artystyczne przetworzenie otoczenia. W powstałych obrazach odcisnięty jest fragment przeszłości i zaklęta tajemnica tego wyjątkowego miejsca jakim jest Ostrów Lednicki.

Powstałe nad Lednicą obrazy można było obejrzeć na wystawie w Muzeum Państwów Polskiego w Gnieźnie, która miała miejsce w dniach 18 – 30 listopada

Ryc. 1. Jacek Strzódka, Lednica 94 (90 × 100)

Abb. 1. Jacek Strzódka, Lednica 94 (90 × 100)

1994 roku. Wystawie towarzyszył katalog wg projektu T. Akusza z komentarzem J. Wrześcińskiego. Obok obrazów na wystawie w Gnieźnie można było zapoznać się z zabytkami i dokumentacją z wczesnośredniowiecznego cmentarzyska Dziekanowice 22. Na zainscenizowanej wystawie (autorstwa Anny i Jacka Wrześcińskich) obejrzeć można było odkryte w 1994 roku groby szkieletowe, towarzyszące im zabytki, a także powstające w trakcie wykopalisk rysunki i fotografie, oraz narzędzia pracy archeologów.

Jacek Wrześciński